

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra církevních dějin a literární historie

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Miloš Sládek

Autor/autorka práce: Martin Drápal
 Studijní program/obor: Historické vědy, Církevní a obecné dějiny
 Název práce: Nazírání na islám v českých zemích raného novověku očima
 Bartoloměje Paprockého a některých jeho současníků
 Vedoucí práce: Dušan Foltýn
 Rozsah práce: 120 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☒	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☐	☒
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☒

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☒	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒		☐	
Práce přináší nové poznatky	☒		☐	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Autor dokáže pozorně pracovat s Paprockého textem, nachází v něm řadu pozoruhodných detailů, kterých si dosavadní bádání nepovšimlo.

Práce však má řadu nedostatků. Dva nejpodstatnější:

1/ Autor pracuje pouze s výběrem Eduarda Petru z Diadochu, nesnaží se proniknout do celého díla, je tak odkázán jen na to, co mu editor představí. Záměrně opomíjí i další Paprockého protiturecká díla, která označuje jako jednoznačně tendenční (např. Potěšitelné napomenutí). Pro celkový pohled Paprockého na tuto problematiku by však znalost těchto "jednoznačně tendenčních" děl mohla být zásadní, vždyť Paprockého tendenčnost v tureckých otázkách se výrazně projevuje i v Diadochu.

2/ Značný problém práce představují citace. V žádném případě není možné uvádět pouze jméno autora a číslo strany, tyto údaje je vždy ještě třeba doplnit rokem vydání díla - a kompletní bibliografický údaj je poté zásadně třeba vložit do seznamu literatury. Navíc některá díla sekundární literatury autorovi ze seznamu literatury zcela vypadla. Hojně například v prvních kapitolách odkazuje na práci Karla Krejčího, ale netušíme, kterou má Martin Drápal na mysli, protože seznam literatury neobsahuje žádné Krejčího dílo. Přitom K. Krejčí se k Paprockému opakovaně vracel, vedle rozsáhlejší monografie o něm publikuje také dílčí články a je také autorem doslovu k edici Zrcadlo Čech a Moravy, ve které je také krátký výběr z Diadochu (ed. J. Polišenský, Praha 1941). Ani tato edice se však v Drápalově seznamu literatury neobjevuje. V poznámce 23 autor zmiňuje celou řadu dalších autorů, kteří se Paprockým zabývali - ale ani většinu z nich v seznamu literatury nenalezneme. Zcela chybí jakákoliv zmínka o dnes již antikvované, ale obsáhlé studii o Paprockém od Josefa Jirečka. Navíc i těch několik titulů, které jsou v seznamu literatury uvedeny, není správně abecedně seřazeno (Linka až za M).

Mé ostatní poznámky působí v daném kontextu spíš jako marginálie: skutečně všichni středověcí kronikáři nemohli psát to, co chtěli? Vždyť o zákulisí vzniku Kosmovy kroniky víme jen málo, o tak řečeném Dalimilovi vůbec nic, pozor na takto zjednodušená tvrzení, která bychom snad mohli akceptovat jen v případě kronikářů doby Karla IV. Krejčí píše o Paprockého narození mezi léty 1540 a 1543, nevíme, kde autor našel přesný rok 1543 (u údaje chybí odkaz). V kapitole 3,2 se Drápal věnuje bitvě u Sigetu (Sigetváru), snad by bylo dobré uvést i jméno velitele hradních obránců i v jiné, dnes běžné podobě, než jak jej uvádí Paprocký, tj. Mikuláš Zrínský, mimochodem též hrdina slavného maďarského eposu Siréna Jaderského moře, který napsal jeho potomek a jmenovec. Rok 1683 není až takový mezník, jak autor tvrdí, Turci představovali vážnou hrozbu i po celé 18. století. Psi nedostávali turecká jména proto, aby křesťané Turky zesměšlili, ale prostě proto, že ještě v 19. století nemohla mít zvířata křesťanská jména. Úsloví tlustý jako t(T)urek nemusí souviset s Turky, ale s dobovým označením pro velkou dýni nebo meloun. Komenský nebyl Ámos, ale Amos. Práci by zároveň prospělo, kdyby se autor formou sondy na základě současných historických poznatků věnoval jedné nebo dvěma událostem tureckých válek - a pokusil se zhodnotit kvalitu Paprockého údajů z hlediska autorovy informovanosti, v této verzi práce působí v některých kapitolách značně popisně.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Prosím o vysvětlení vzniklé situace, autor snad nešťastným omylem odevzdal nějakou pracovní verzi práce?

Doporučení práce k obhajobě

nedoporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 20. 8. 2020

Podpis: